

12.6.2025

VN/36104/2024
VN/36104/2024-MMM-10

Maa- ja metsätalousministeriön lausunto

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt maa- ja metsätalousministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain, valmisteverotuslain, virvoitusjuomaverosta annetun lain 1 §:n, juomapakkauksverosta annetun lain 1 §:n ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:n muuttamisesta. Maa- ja metsätalousministeriö pitää luonnosta hallituksen esitykseksi kannattavana.

Maa- ja metsätalousministeriö pitää hyvänä, että esitetty lakimuutos kattaisi myös komission asetuksen (EU) N:o 1408/2013 — joka koskee Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista vähämerkityksiseen tukeen maatalousalalla — sekä siihen sisältyvän seuranta- ja raportointivelvoitteen. HE-luonnoksen taustassa kuvatun mukaisesti vastaavaa EU-tason rekisterivelvoitetta on syytä odottaa komission toimesta lisättäväksi myös kalastus- ja vesiviljelyalalla sovellettavaan vähämerkityksisen tuen asetukseen (EU) N:o 717/2014. Tätä todennäköistä kehitystä silmällä pitäen maa- ja metsätalousministeriö pitää onnistuneena, että ehdotettu muotoilu kattaisi tulevaisuudessa myös tämän velvoitteen ilman tarvetta erikseen päivittää säädöstä.

Maa- ja metsätalousministeriö pitää valitettavana, että komissio ei tule toteuttamaan teknistä rajapintaa 1.1.2026 mennessä. Näin ollen mahdollinen tietojensiirto kansallisista rekistereistä ei tässä vaiheessa voi tulla kyseeseen. Toivottavaa on, että tekninen rajapinta toteutetaan myöhemmässä vaiheessa, mutta ennen sitä tulisi huomioida aiheen muodostama lisäkuorma rekisteriin tietoja syöttäville, jotka joutuvat muutoin jo samoja tietoja syöttämään yritystukijärjestelmään. Maa- ja metsätalousministeriössä yleisen de minimis -asetuksen puolella tehtävän tietojensyötön arvioidaan aiheuttavan lisää työtä. Lisäksi 1.1.2027 maatalousalan tietojen syöttäminen rekisteriin alkaa myös Ruokaviraston maatalousalan de minimis- tuista ja Ahvenanmaan osalta, josta seuraa todennäköisesti merkittävä määrä työtä.

Maa- ja metsätalousministeriö kiinnittää huomiota HE-luonnoksen s. 17, jossa todetaan, että ”EU-tason julkisuussäännöillä pyritään varmistamaan valtioneuvoston päätösten parempi noudattaminen, suurempi vastuuvastuuvelvollisuus, vertaisarvioinnit ja viime kädessä tehokkaampi julkisten varojen käyttö”. Maa- ja metsätalousministeriön käsityksen mukaan kyseisessä virkkeessä tulisi julkisuussääntöjen sijaan paremminkin käyttää termiä julkaisuvelvoite tai avoimuusvelvoite. Jäljempänä samassa kappaleessa mainitaan tietojen julkaiseminen seuraavasti: ”Tuen edunsaajan nimen julkaiseminen keskusrekisterissä palvelee oikeutettua etua, joka liittyy yleisölle suunnatun, jäsenvaltion varojen käyttöä koskevan tiedotuksen avoimuuteen.” Maa- ja metsätalousministeriö kiinnittää huomiota siihen, että tiedot julkaistaan tietyllä verkkosivulla, ei keskusrekisterissä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

Maa- ja metsätalousministeriö pitää valitettavana sitä, että maatalousalan de minimis -asetuksen osalta ei ole esityksessä esitetty ratkaisua Ahvenanmaan maakunnan myöntämien tukien osalta ja koko Suomelle kyseisessä asetuksessa säädettyyn enimmäismäärään ja sen jakautumiseen mannermaan ja saarimaakunnan välillä. Tämän kiintiön (99,45 milj. euroa) kokonaismäärän seuraaminen on oleellista ja asia tulisi saattaa selvästi säädeltyyn tilaan lakitasolla. Sama kansallisen kiintiön seuraamiseen liittyvä tilanne tulee eteen, kun rekisterivelvoite jatkossa lisätään kalatalouden de minimis -asetukseen.

Maa- ja metsätalousministeriö pitää erittäin hyvänä, että myös tilatunnus on yksi mahdollinen tuensaajaa koskeva tunnistelu EU-tason rekisterissä ja mahdollisissa myöhemmissä automaattisen rajapinnan kehittämistilanteissa muista kansallisista järjestelmistä, kuten yritystukirekisteristä.

Maa- ja metsätalousministeriö lisäksi kiinnitti huomiota 1. lakiehdotuksen 2 b §:n 2 momenttiin, jonka mukaan "Vähämerkityksisistä tukea koskevista jäsenvaltion velvoitteista annetaan tarvittaessa tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.". Sen sijaan mainittu momentti on rinnakkaisteksteissä seuraavasti "Vähämerkityksisen tuen seuranta- ja raportointivelvoitteen kansallisesta järjestämisestä annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.". Pykäläkohtaisissa perusteluissa 2 b §:n 2 momentin perustelut vastaavat rinnakkaistekstin momentin sisältöä. Maa- ja metsätalousministeriö olettaa, että näistä tarkempaa rinnakkaisteksteissä olevaa muotoilua on tarkoitettu.

Lopuksi maa- ja metsätalousministeriö arvioi komission tietojärjestelmän muodostuvan komission valtiontukivalvonnan työkaluksi, minkä takia tulisi huomioida todennäköisesti lisääntyvät 20 päivän tiedustelut kaikesta de minimis -tuen myöntämiseen liittyvästä aineistosta ja sen aiheuttamasta ennakkoimatta tulevasta työmäärästä.

Kansliapäällikön sijaisena osastopäällikkö Minna-Mari Kaila

Hallitussihteeri

Joona Huhtakangas

Jakelu

TEM Työ- ja elinkeinoministeriö

VN/36104/2024-MMM-10

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: